

**Herfst
oktober/november
2024**

Rob de Ruijter en Esther Heijkoop

UITVAARTVERZORGING RIDDERKERK

Adriaen van Ostadestraat 1^a | 2981 CB Ridderkerk

- Persoonlijke zorg en aandacht
- Oog voor zorg na de uitvaart
- Eigen 24 uurs-huiskamers
- Dag en nacht beschikbaar
- Vrijblijvende voorbespreking

T 0180 - 430 300

E info@uvvr.nl

W www.uitvaartverzorgingridderkerk.nl

ZAALVERHUUR

voor zakelijke en particuliere bijeenkomsten

In het kerkgebouw *Kerk aan de Maas* zijn diverse zalen te huur. De kleine zaal is zeer geschikt voor het vieren van verjaardagen. De grote zaal leent zich goed voor recepties en feesten. De twee vergaderzalen met groot scherm zijn geschikt voor vergaderingen tot 20 personen. De kerkzaal met podium en orgel is ideaal voor kleine en grote koorrepetities.

Adres

Kerk aan de Maas
Pretoriusstraat 56
Ridderkerk
www.pgbolnes.nl

Neem contact op met
coördinator Marit Leertouwer
via beheer@pgbolnes.nl of
06 272 123 89.

Zelfs dan

*Wanneer de vijgenboom niet bloeien zou...
de wijnstok niet zijn opbrengst meer zou geven...
de schapen uit de stallen zijn verdreven...
dan zal ik nochtans juichen in Gods trouw.*

*Al zal ik altijd eenzaam moeten zijn
en niemand hebben voor wie ik kon zorgen...
al zou ik 's avonds bang zijn voor de morgen...
dan zou Gods Naam nóg op mijn lippen zijn;*

*dan zal ik nochtans juichen in de Heer.
Ik zal... ach God, wat zeg ik grote dingen;
U weet hoe dikwijls ik niet wilde zingen...
de bomen bloeiden... maar ik zong niet meer...*

*Toch is Uw goedheid als de morgendauw;
toch blijft Gij met Uw zorgen mij omringen...
Leer mij weer danken, God, leer mij weer zingen
ook als de vijgenboom niet bloeien zou....*

Nel Benschop, uit *Een boom in de wind*
n.a.v. Habakuk 3: 17 - 19

Inhoudsopgave

1	Gedicht, Redactie, Privacy
2	Kerkdiensten
4	Kerkenraad
5	Agenda
6	Gemeenteberichten, Mutaties
7	Bloemen, In herinnering
9	Onderwijsvrijwilliger, Beroepingscommissie, Verjaardagen
10	Opbouwwerk
12	Terugblik activiteiten
14	Nieuwe zaalruimte
15	Open Doors
16	Rollen in de eredienst
18	Diaconie
20	Toerustingsavond Slikkerveer, Concerten
21	PCOB
22	JOP, Leukste bladzijde
24	Contactpersonen

Publicaties in Kerk aan de Maas en op de website

NB. Bij het deelnemen aan activiteiten of kerkdiensten in ons gebouw kunnen er foto's worden gemaakt die gepubliceerd worden in 'Kerk aan de Maas' of op de website. Als u daar bezwaar tegen hebt kunt u dit aangeven bij de redactie.

Bij de voorplaat

Oogstdienst in de Kerk aan de Maas. Meer informatie bij de Berichten van de Diaconie.

Van de redactie

De kopij voor de volgende uitgave moet uiterlijk op **vrijdag 15 november** (maar liefst eerder) zijn ingeleverd.

Het gaat dan over de periode **van zaterdag 23 november tot en met vrijdag 20 december 2024**.

De laatste inleverdatum voor dit jaar is 13 december.

Kopij voor 'Kerk aan de Maas' is welkom op het mailadres basgeelhoed52@gmail.com, Scheldeplein 25, 2987 EL Ridderkerk. Informatie: 0180-413 552.

Bezorging: Dirk Ketting, Boezemkade 30, 0180 – 411636, kettingvanleeuwen@gmail.com

De redactie wenst iedereen veel leesplezier!
Wil Wendrich, Hugo Stegman, Bas Geelhoed

Kerkdiensten zondag 27 oktober t/m 24 november 2024

Zondag 27 oktober 9.30 uur

Uitzending Radio Ridderkerk

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Dhr. G. Barendrecht uit Barendrecht
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Carla Trouw en Henk den Breejen
Diaken	Marjan Geelhoed
Gastvrouw	Marianne Molendijk
Koster	Rob Stegman
Organist	Rien Verwijs
Collectes	1. Kerk 2. Diaconie 3. Moldavië
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld en geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Bas Geelhoed, Bas Geelhoed en Gert Schop

Zondag 3 november 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. H. Schaap uit Rotterdam
Lector	Gerda van der Schilt
Ouderlingen	Henk den Breejen en Sophia de Lijster
Diaken	Marit Leertouwer
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Koster	Winy van der Pijl
Organist	Rien Verwijs
Collectes	1. Zending Kerk in Actie 2. Kerk 3. Moldavië
Kindernevendienst	Janny van der Voort
Oppas	Miep van Nes
Beeld en geluid	Nick Schinkelshoek
Kerkauto	Paul van der Voort, Nico Wendrich en Sophia de Lijster

Zondag 10 november 9.30 uur

Dankdag en Heilig Avondmaal

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Mw. Ds. M. Moerland uit Zwijndrecht
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Jan Luijendijk
Diakenen	Arja van Wingerden en Marjon Koers
Gastvrouw	Paula den Breejen
Koster	Bert Ruinard
Organist	Freek Krabbendam
Collectes	1. Kerk 2. Werelddiaconaat 3. Mercy Ships
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld en geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Gert van Nes, Winy van der Pijl en Nel Hengstmengel

Kerkdiensten

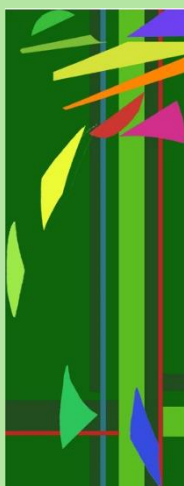
Zondag 17 november 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. D.S.A. de Boer uit Dordrecht
Lector	Paul van der Voort
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diaken	Nico Wendrich
Gastvrouw	Arja van Wingerden
Koster	Henk den Breejen
Organist	Thea Verhagen
Collectes	1. Diaconie 2. Kerk 3. Moldavië
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld en geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Paul Zuurveld, Wim van Koeveringe en Jan Luijendijk

Zondag 24 november 9.30 uur**Eeuwigheidszondag**

Kleur kerkelijk jaar	Wit
Voorganger	Mw. Ria Keijzer-Meeuwse uit Voorburg
Lector	Bas Geelhoed
Ouderlingen	Wil Wendrich en Carla Trouw
Diaken	Arja van Wingerden
Gastvrouw	Nel Hengstmengel
Koster	Cees Opmeer
Organist	Rien Verwijs
Collectes	1. PKN Pastoraat 2. Kerk 3. Moldavië
Kindernevendienst	Femke Zandink
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld en geluid	Arno Zandink
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Sophia de Lijster

Kerkdiensten

De kleuren van ons kerkelijk jaar

We blijven in de periode van 26 oktober tot en met 22 november in de groene kleur.

Dit komt omdat we in deze periode geen bijzondere feestdagen hebben. alleen 'gewone' zondagen.

De vorige keer heb ik geschreven dat groen staat voor hoop, groei, de aarde, leven en toekomst. Zeker passende symboliek bij dankdag, dat wel in deze periode valt.

In de volgende Kerk aan de Maas veel kleur!

Namens de WED,
Femke Zandink
Bron: website van de PKN.

Flitsen uit de kerkenraad 30 september 2024

De voorzitter heet iedereen welkom en gaat voor in gebed.

Er zijn mededelingen vanuit de wijken, er is lief en leed te delen. De notulen en de post worden behandeld.

De kerkenraad kijkt tevreden teug op het startweekend: leuke spelmiddag, goede sfeer, goede opkomst, veel medewerking van gemeenteleden voor de boodschappen en de hapjes. Op zondag was er een mooie startdienst met avondmaalsviering in de kring. Erg bijzonder om dit met de kinderen zo te vieren. De dienst liep alleen erg uit, waardoor er te weinig tijd was voor de rest van het zondagprogramma. Dank aan allen die meegewerkt hebben!

Samenwerking met de Groene Tuinkerkerk

Op maandag **11 november** is er een gezamenlijke kerkenraadsvergadering hier in Bolnes. Om 18 uur starten we met soep en broodjes, daarna gaan we in gesprek over de samenwerkingsplannen. Wanneer kunnen welke stappen gezet worden? Is er een stip op de horizon te zetten? Het is de bedoeling dat er in dit gezamenlijke overleg per werkgroep/commissie/college een plan/tijdpad gemaakt wordt. De voorbereiding vindt plaats in het overleg van de

moderamina op maandag 14 oktober, met de gemeenteadviseur.

Ook zal het op 11 november gaan over gezamenlijke diensten. Wij zouden graag wat vaker gezamenlijke diensten willen. Daar zou een planning voor moeten komen

De kerkenraad besluit nu dat we in elk geval als er een predikant uitvalt, uit kunnen wijken naar de andere kerk. Op 12 januari is er bij voorbeeld bij ons geen predikant, we zijn dan welkom in de Groene Tuinkerkerk.

Opbouwwerk

Het Activiteitenboekje is in de wijken en daarbuiten verspreid, het is goed ontvangen. De werkgroep is gestart met de voorbereiding van de Kerstherberg. Het middagprogramma is deze keer tegelijk met de Groene Tuinkerkerk, op dinsdag 24 december. Daarna komen de mensen van de Groene Tuinkerkerk naar Bolnes voor de maaltijd en de kerstzang en kerstavonddienst. Voor de opening is deze keer Ria gevraagd.

Kerstochtend is de dienst in elke kerk apart, bij ons gaat dan ds. Pullen voor.

Werkgroep Eredienst

Op zaterdag 2 november zal de kerk van 17-19 uur open zijn voor ieder die iemand wil gedenken. Daarna is de bergraafplaats in Ridderkerk geopend van 19-21 uur. Daar zijn nog wel veel vrijwilligers voor nodig.

Diaconie

De busreis was leuk, veel positieve reacties.

Op **zaterdag 9 november** organiseren de diaconieën de gezamenlijke lunch voor de gemeenteleden van de Groene Tuinkerkerk en Bolnes. Voor de 3^e collecte in de diensten heeft de diaconie voor de komende twee jaar actieland Moldavië uitgekozen. Dat betekent dat er elk jaar een periode van 6 weken voor Moldavië gecollecteerd gaat worden. Er is veel informatie beschikbaar vanuit Kerk in Actie, die met de gemeente gedeeld zal worden. Op **10 november** is het Dankdag, dan zal er fruit ingezameld worden voor de Voedselbank. De kerstmaaltijd met Slikkerveer is gepland op **17 december**. En er komt op **1 december** weer een wensboom in de kerk, voor kerstcadeautjes voor de kinderen van de Social Store.

College van Kerkrentmeesters

De nieuwe aanbouw is klaar (plaatje), de hobbyruimte is bijna klaar. De tuin van de pastorie is weer op hoogte gebracht. CvK houdt binnenkort het jaargesprek met HOWH over de huurprijs, de regels, de afspraken enz.

In de grote zaal zal achter de podiumgordijnen opslag voor stoelen en tafels gemaakt worden. Het streven is dan dat alle huurders zelf de zaal goed kunnen zetten voor hun bijeenkomst. En in de kleine zaal komen nieuwe gordijnen en vitrage.

CvK komt volgende kerkenraadsvergadering met de begroting voor 2025.

Sluiting

Na de rondvraag dankt de voorzitter iedereen voor de inbreng en sluit af met een avondgebed.

Wil Wendrich, scriba

Agenda van 26 oktober t/m 22 november 2024

Zondag	27-10	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	28-10	Moderamen 19.30 u
Dinsdag	29-10	Werkgroep Eredienst 19.30 u
Woensdag	30-10	Gesprekskring Groene Tuinkerkerk 10.30 u
Donderdag	31-10	Boekbespreking 10.00 u
Zaterdag	02-11	Gedenken in het licht 17.00 u
	02-11	Voedselbank 11.00 u
Zondag	03-11	Kerkdienst 09.30 u
	03-11	Na de dienst koffie in de zaal
Maandag	04-11	Kerkenraad 19.30 u
	04-11	Liedboekgroep 19.30 u
Dinsdag	05-11	Bijbelgroep 13.30 u
Woensdag	06-11	Diaconie 09.30 u
Zaterdag	09-11	Gezamenlijke lunch 13.00 u
Zondag	10-11	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	11-11	Gezamenlijke kerkenraad 18.00 u
Dinsdag	12-11	Open Huis Digikoffer 10.00 u
	12-11	Instructie kerstengelen in Groene Tuinkerkerk 13.30 u
Woensdag	13-11	Gebedskring Groene Tuinkerkerk 12.00 u
Vrijdag	15-11	Kopij Kerk aan de Maas
Zondag	17-11	Kerkdienst 09.30 u
	17-11	Redactie 14.00 u
Dinsdag	19-11	Vrouwencontactgroep 13.30 u
	19-11	Bijbelgroep 13.30 u
Woensdag	20-11	College van Kerkrentmeesters 19.30 u
Vrijdag	22-11	Samen aan Tafel 18.00 u

Agenda

Gemeenteberichten

Meeleven

We leven mee met **Leen en Marieke Elkhuizen**, nu hun broer Gerard is overleden. Gerard was al heel lang geen lid meer van onze gemeente, maar hij woonde dichtbij de kerk en volgde het nog wel een beetje. Hij kwam bijvoorbeeld elke eerste zaterdag van de maand wat brengen voor de Voedselbank. We wensen de familie Elkhuizen sterkte met dit verlies.

We leven ook mee met **Coby van Roon**, zij heeft veel pijnklachten waardoor ze nog nauwelijks de deur uitkomt.

Gerard van Galen ligt inmiddels 7 weken in het ziekenhuis. Nu lijkt het erop dat er lichtpuntjes zijn als het gaat om herstel. Gerard en Ineke ervaren allebei dat kracht van Boven onmisbaar is nu het allemaal zo lang duurt en zoveel geduld vraagt.

Christa Smit heeft last van gezondheidsproblemen waardoor zich beperkt voelt in haar dagelijkse leven.

Willy Zuurveld is gisteren weer thuisgekomen, maar het gaat moeizaam, zoals ze zelf zegt. We wensen haar veel geduld en sterkte.

Bep den Breejen is afgelopen dinsdag weer thuisgekomen. Gelukkig springt haar zus Joke veel bij. Veel sterkte met herstellen.

Er zijn verder diverse gemeenteleden die behandelingen ondergaan of op uitslagen wachten. We wensen hun allen veel sterkte.

Voor de mensen in de zorginstellingen, zoals Wim Bakker, Jannie Groeneveld-Hooimeyer, Stijnie de Jong-Nugteren, Ton Knauff, Vincent Kranenburg, Marry Loch-Lugtigheid, Mar Vlot-Versluis, Gusta Vuik-de Jong, geldt dat ze heel graag een berichtje uit Bolnes ontvangen. Stuur u hen ook eens een kaartje?

Bedankt

Langs deze weg bedanken wij voor het ontvangen van een prachtig boeket en vele wenskaarten ter ere van de 82^e verjaardag van mijn vrouw en wat tevens onze 60-jarige trouwdag was!

Hartelijk bedankt hiervoor,
Judith en Henk Leentvaar

Bedankt

Wij willen iedereen bedanken voor de lieve kaartjes en bloemen voor onze 50-jarige trouwdag, en ook voor de attenties en bezoeken aan Willy. Wij hebben een fijne gemeente.

Groeten,
Paul en Willy Zuurveld

Mutaties

Overleden:

Hennie Combee-Koedood, geboren op 10-06-1935, overleden op 03-10-2024

Bloemen van de kerk

De bloemen van de kerk zijn de afgelopen weken, als groet en bemoediging, namens ons allen gegaan naar:

- Stijnie de Jong-Nugteren op 29 september
- Sonja van Brakel-de Ruitter op 6 oktober
- Klara Keemink op 13 oktober
- Rina Havenaar-Prohn op 20 oktober

Weet u misschien ook iemand die we er blij mee kunnen maken? Laat het mij weten!

Met vriendelijke groeten, Wil Wendrich, tel 0180- 487050, scriba@pgbolnes.nl

In herinnering

Op 20 september 2024 is **Wil Ketting van Leeuwen** overleden. Zij is geboren op 13 maart 1950.

'Een kleurrijk mens is heengegaan, een vechter tot het laatst. De wil was er nog, de kracht niet meer, het is goed zo, eindelijk rust.'

Sinds ruim 2 jaar woonde Wil in Smeetsland omdat het thuis niet meer ging door de Alzheimer. Ze had het daar goed, ze puzzelde, knutselde en was vaak het aan zingen, wat voor anderen aanstekelijk kon werken. Nog maar kortgeleden is ze gevallen en brak haar schouder. Dat moest toch geopereerd worden en dat is niet goed afgelopen, na een aantal zware dagen voor haar en haar gezin om haar heen heeft ze mogen inslapen. Daarover heeft ze eens gezegd: "als ik doodga, zal ik in de hemel op jullie wachten".

In de dankdienst voor haar leven hebben we Johannes 2 gelezen, de bruiloft in Kana, waar Jezus water in wijn verandert. Ieders leven kent verschillende perioden: soms vol vreugde, soms vol teleurstelling, soms gaat een relatie kapot en dat geeft veel verdriet.

Wil en Dirk hebben een goed huwelijk gehad. Een moeilijke tijd was het toen bleek dat Dirk en Wil zelf geen kinderen konden krijgen, dan word je meer op jezelf teruggeworpen, je kunt je alleen en verlaten voelen. De vreugde is afwezig, er is geen wijn, er is slechts water! We mogen God vragen om kracht, om hulp, om wijsheid, om uitzicht. En dan kun je toch weer licht ontdekken. Zo was het toen eerst Chris en daarna Dimitri aan hun samenzijn werden toegevoegd en zij een mooi gezin vormden. Later volgden ook nog vier kleinzoons!

We zijn dankbaar voor alle goede herinneringen en die blijven we meenemen. Chris en Dimitri kijken terug op een onbezorgde jeugd. We zijn dankbaar dat Wil vaak vrolijk was, goed kon zingen en een geweldige inzet had, thuis, als moeder en als oppasmoeder, en in de kerk, bij de Rofafabo, in de jeugdkampen, in jeugdwerk en als wijkmedewerker, rondom de startzondagen. We danken God dat zij er was als er iets te doen viel en daar zelf ook zo enorm van kon genieten.

Liefdevolle woorden werden gesproken door de kinderen, Chris speelde zelf ook op de gitaar. In de stromende regen hebben we haar toevertrouwd aan de aarde, en haar zo terugggelegd in de armen van haar Schepper, nu mag zij rusten in Zijn vrede. Daar waar de steppe zal bloeien, zal lachen en juichen, en wij zullen opstaan en leven! (Lied 608)

We wensen Dirk, Chris en Monique, Dimitri en Tamara, Andy, Luc, Terrence en Vince veel sterkte toe met het gemis van zijn vrouw, hun moeder en oma.

Ds. Christi Bartelink

In herinnering

Op donderdag 3 oktober is ons gemeentelid **Hennie Combee-Koedood** in de leeftijd van 89 jaar overleden. Op de rouwkaart staat *“Als leven teveel pijn doet en de eenzaamheid te groot is.”*

Deze zin geeft duidelijk weer hoe zij de laatste jaren heeft ervaren.

Haar leven kende gelukkige maar ook droevige tijden. Gelukkig was zij met haar man Wim waarmee zij 62 jaar getrouwd was.

Samen hebben ze vele mooie jaren gekend. De hobby van Hennie was handwerken en daarbij was zij zeer creatief.

Hennie en Wim hebben enorm veel verdriet gehad van het overlijden van hun 2 dochtertjes kort na hun geboorte. Maar de band met haar neefjes en nichtjes was misschien daarom zeer nauw.

De laatste jaren waren ook wat betreft haar gezondheid zorgelijk.

Ze was zeer slechtziend en daardoor erg afhankelijk van anderen.

Toen haar man Wim in 2020 overleed, kon zij niet meer zelfstandig blijven wonen en moest zij verhuizen van hun woning in de Noordstaete naar het zorgcentrum Reijerheem. Dit was voor haar een zeer moeilijke beslissing maar ze wist: het kon niet anders.

Vanuit onze kerk hielden Jopie en Roel Moed heel nauw contact met haar. Voor Hennie betekende dit heel veel, hetgeen zij altijd liet blijken.

Ondanks alle zorgen zag Hennie met dankbaarheid terug op haar leven.

Maar ‘genoeg is genoeg’ gaf zij aan en 3 oktober is zij, in het bijzijn van haar naaste familieleden, overleden. Op donderdag 10 oktober hebben wij afscheid van Hennie genomen. Tijdens de dienst zijn er mooie woorden gesproken door zowel haar zus, schoonzus en neef.

Overduidelijk was daarbij dat zij een zeer geliefd persoon was.

Wij wensen de familie veel sterkte en troost toe waarbij de herinneringen aan haar blijvend zullen zijn.

Sophia de Lijster,
Wijkouderling

Onderstaand gedicht vond Hennie erg mooi en had ze laatst nog aan Sophia voorgelezen.

Laat onze dank nooit haar stem verliezen

Houd door uw Geest het loflied en het dankgebed in ons levend.

Want het past ons om U te danken, zelfs in onze nood.

Niet omdat we blij zijn met het verdriet, maar omdat we in Christus weten dat U mee gaat.

Waar we door diepe dalen gingen, U was met ons.

Waar we dansend over de toppen van het leven gingen, U danste mee.

Daarom danken wij u in Jezus' naam.

Amen.

Herhaalde dringende oproep voor een onderwijsvrijwilliger

Op de openbare school De Piramide in Rijsoord worden godsdienstige vormingslessen gegeven op woensdagmorgen van 12.00 - 13.00 uur. Op dit moment nemen 6 kinderen deel aan deze lessen.

We zijn dringend op zoek naar een onderwijsvrijwilliger die deze lessen vanaf januari 2025 wil gaan verzorgen. De lessen worden om de twee weken gegeven. Het liefst hebben we iemand met een onderwijsbevoegdheid, maar mocht er iemand zijn met ervaring als vrijwilliger in kinderwerk, dan zijn die reacties ook welkom.

Deze oproep wordt gedaan door het Interkerkelijk Werkverband Godsdienstonderwijs op Openbare scholen (IWGOS).

Voor meer informatie kunt u / kan jij contact opnemen met

- Bert Vonk (voorzitter): 0652562216
- Freek van Baarle (secretaris): 0613753816
- Ellen Molenaar (vrijwilliger): 0618578583

Voortgang Beroepingscommissie (oktober 2024)

Om iedereen op de hoogte te houden van de activiteiten in de beroepingscommissie, kunnen we u het volgende mededelen:

Inmiddels hebben wij van het Mobiliteitsbureau van de PKN een tweede advieslijst met namen van te beroepen predikanten ontvangen. Van deze lijst waren er twee kandidaten, die graag meer informatie van ons wilden ontvangen. Daarnaast is er ook weer een advertentie geplaatst op de website van de PKN. Hierop hebben wij drie reacties gehad, waarvan er twee helaas niet voldeden aan onze eisen met betrekking tot opleiding en werkervaring.

We gaan aan de slag met de kandidaten, die geïnteresseerd zijn.

Namens de beroepingscommissie,
Carla Tims

Verjaardagen

Oktober

- 28 Sander Geelhoed
- 29 Lilou Mees van der Pijl

November

- 1 Arja van Wingerden-v.d. Zwan
- 3 Diny Sahulata-Biesbroek
- 6 Paula Schlüsselburg-Lodder
- 6 Jopie Schop-Groeneveld
- 6 Cor van Krimpen
- 8 Yvonne van de Graaf-Bakker
- 10 Anjo Blaak
- 13 Winy van der Pijl-Oosterhuis
- 21 Nel Tamerius-Schop
- 22 Alwin van der Pijl

Vanuit de Commissie Opbouwwerk

In het licht van gedenken

Op zaterdag 2 november is de kerk open van 17.00 tot 19.00 uur. U kunt er een lichtje aansteken om iemand te herdenken of een situatie recht te doen. Er is ruimte voor stilte, maar ook zijn er muzikale momenten en u kunt een steentje beschrijven. U vindt er een open oor als u wat wilt delen of met iemand van de kerk wilt spreken. In de hal staat een kopje koffie klaar. Aanmelden is niet nodig. Als u vervoer nodig heeft, neem dan contact op met Janny van der Voort, of als u meer informatie wilt.

Lichtjesavond 2 november op begraafplaats Vredenhof van 19.00 uur tot 21.00 uur

Deze avond op de begraafplaats is tot stand gekomen met medewerkers van de begraafplaats/gemeente en vrijwilligers uit diverse kerken en inwoners van Ridderkerk.

De Lichtjesavond is een ritueel om een dierbare te gedenken en de overledenen in gedachten te houden. Iedereen is welkom, religieus of niet. Op deze avond zijn er op verschillende plaatsen op het kerkhof activiteiten: Binnen is er tijd en ruimte om een kaarsje aan te steken, stil te zijn, naar zang te luisteren, een gebed of wens op te schrijven, maar ook om de naam van een geliefde te horen uitspreken.

Daarnaast is daar ook de gelegenheid om iets te drinken en/of een gesprek aan te gaan.

Buiten op het sfeervol verlichte kerkhof kunt u een kaars branden bij het graf van een dierbare en/of een bloembol poten.

Op het oude Rooms Katholieke gedeelte is een plek waar stenen, met een naam van een overledene daarop aangebracht, kunnen worden neergelegd voor mensen die op Vredenhof geen of niet meer een graf hebben. Ook kinderen zijn van harte welkom.

Op **zondag 24 november** - op Eeuwigheidszondag - herdenken we in onze kerk de gemeenteleden die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden.

Korte Bijbelkring

'Als nieuw: leven in het licht van Gods Koninkrijk' door ds. Christi Bartelink

Contextueel Bijbellezen (CBL) is een manier van met de Bijbel bezig zijn, waarvoor geen Bijbelkennis nodig is. Je brengt juist jezelf en jouw context in bij de gesprekken. Na de verkenning van het thema, lezen we met elkaar een stukje uit de Bijbel en stellen daar vragen bij, aan het einde brengen we dat wat we gevonden hebben terug naar ons dagelijks leven. De ervaring heeft geleerd dat ieder verrijkt terug naar huis gaat.

Deze keer gaan we contextueel bijbellezen aan de hand van aartsvader Jozef: Jozef in de put, Jozef verkocht, Jozef bij Potifar, Jozef en zijn dromen, Jozef die uiteindelijk onderkoning van Egypte wordt en zo zijn familie redt van de hongersnood.

We maken een indeling in drie bijeenkomsten.

Data: Dinsdag 5, 19 en 26 november, inloop 13.15 uur, start om 13.30, einde rond 15.30 uur. Aanmelden bij Ds. Christi Bartelink, bartelinkchristi608@gmail.com of via Wil Wendrich.

Open Huis Digikoffer

Op dinsdag 12 november 10.00 uur komt Cathy van Es (Facet) met een koffer vol handige en slimme hulpmiddelen waarmee ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Aanmelden is niet nodig. Info: Wil Wendrich, scriba@pgoalnes.nl, 0180 487050 / 06 82066497

Kerstengelproject

Kerstengelproject in de Adventstijd. Wilt u dit jaar (weer) engel zijn en iemand bij u in de buurt anoniem blij maken met een bezoekje? Dan kunt u zich tot 7 november aanmelden bij Janny van der Voort. Meer uitleg staat in het Activiteitenboekje

Kerstengelvlieg instructie Op 12 november is er om 13.30 uur een gezamenlijke bijeenkomst van 'engelen' van beide kerken in de Groene Tuinkerker, daar ontmoeten de engelen elkaar en kunnen ideeën uitwisselen over attenties die zij willen brengen bij hun engeladres.

Natuurlijk ontvangen ze daar ook hun bezoekadres met engelkaartjes en tips. De engelen krijgen per mail hier een uitnodiging voor.

Vrouwencontactgroep

Op elke derde dinsdag van de maand komen we bij elkaar. We beginnen om 13.00 uur. Kom gerust eens kijken! Van harte welkom.

Samen aan tafel vrijdag 22 november

**DE GROENE
POLLEPEL**
CATERING | KOOKSCHOOL
Genieten van gezond eten

Marianne van Wijhe
Nicolaas Beetslaan 66
2985 VH Ridderkerk
06 - 3616 8156
marianne@degroenepollepel.nl
www.degroenepollepel.nl

Eén keer in de maand is er op vrijdagavond een gezellige maaltijd in de zaal van de kerk. Dit is een groot succes gebleken: gemeenteleden en gasten uit de buurt komen hier graag naar toe. De maaltijd wordt bereid door het cateringbedrijf 'De Groene Pollepel', daarin bijgestaan door een groep vrijwilligers.

Er is elke maand een ander menu, passend bij het seizoen. En met dieetwensen kan rekening gehouden worden. Ook vervoer kan geregeld worden.

Wie wil komen eten, kan vanaf 17.30 uur in de hal terecht voor een drankje, de maaltijd begint om 18.00 uur. De prijs is € 7,50. Contant betalen kan, maar liever met PIN.

Wie wil komen helpen met de voorbereiding is al welkom vanaf 15 uur.

Aanmelden tot maandag 18 november bij Wil Wendrich, scriba@pgoalnes.nl, 0180 487050 / 06 82066497

Vrijdag 29 november 09.30 uur: Excursie en lunch bij Van Gelder

Een rondleiding in een duurzaam bedrijf voor groente en fruit, Van Gelder aan de Krommeweg in Ridderkerk. Een rondleiding van anderhalf tot twee uur waarin we zien hoe in dit familiebedrijf verse producten verwerkt worden. Aansluitend is er een lunch, u kunt drie gerechten kiezen. Helaas is deze rondleiding niet geschikt voor mensen die slecht ter been zijn. En het advies is om warme kleding aan te doen. Kosten incl. lunch € 27,50. Deze excursie is volgeboekt.

Kerstherberg 2024

Het lijkt nog zo ver weg, maar ook dit jaar houden we weer een Kerstherberg, zowel in onze kerk als in de Groene Tuinkerker.

U weet het vast nog wel: de Kerstherberg kan er niet komen zonder uw hulp. Zet u deze dag alvast in uw agenda.

Dit jaar is het thema: **Klokken van hoop**.

Er komt weer een tentoonstelling, het Dickenskoortje komt zingen, het Kerstprojectkoor werkt weer mee aan de Kerstavonddienst, het Kerstcafé gaat weer open en meer!

Uw hulp kunnen we goed gebruiken bij de voorbereidingen, bij het verzorgen van de maaltijd (leest u in ieder geval: soepkokers) en op de dag zelf om alles in goede banen te leiden.

Om in ieder geval alvast te noteren: het Kerstprojectkoor oefent op maandag 16 en 23 december van 14.00 tot 16.00 uur in onze kerk. Ria en Wim zullen dit koor weer begeleiden, met Rien als organist.

Natuurlijk wordt de Kerstherberg officieel geopend, door wie? Dat leest u in de volgende Kerk aan de Maas.

Terugkijken op activiteiten

Nieuws van de Vrouwencontactgroep

Dinsdag 15 oktober kwamen we weer voor het eerst in dit seizoen bij elkaar.

De startviering had als thema "Zien". We maakten een indeling van de middagen en spraken over het doel van ons spaarbusje. We zoeken nog naar een kleinschalig doel voor kinderen en zullen de volgende bijeenkomst een democratische beslissing nemen aan de hand van ingeleverde kinderdoelen. Tijd van starten wordt voortaan 13.30 uur – 15.30 uur.

We lazen het verhaal over de genezing van de blindgeborene en luisterden naar een meditatie daarover. Tot slot zongen we lied 534 en eindigden met een gezamenlijk uitgesproken zegenbede.

Ieder kreeg een steen met 2 oogjes mee. Deze doet ons herinneren aan het kijken en zien naar de ander, maar ook het zien en aangeraakt worden door wat Jezus ons heeft kenbaar gemaakt. Er is nieuw leven mogelijk!

Daarna was het tijd voor een hapje en drankje en wij hopen elkaar op dinsdag 19 november weer te ontmoeten.

Janny van der Voort en Gerda van der Schilt

Workshop Ecoprinten op papier

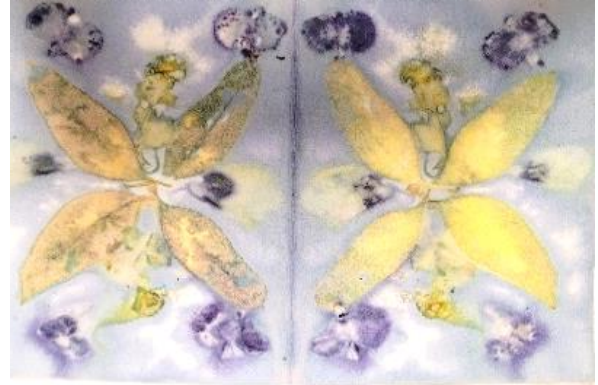

Op dinsdag 8 oktober hebben we onder leiding van Marja Luijendijk deze workshop gedaan. Iedereen had versgeplukte bladeren en bloemen bij zich om mee te werken.

In blad en bloem zitten sappen, die kun je er uitpersen, het vrijgekomen vocht kleurt het papier en zo krijg je een afdruk van de bladeren en bloemen.

Op aquarelpapier legden we een compositie van bladeren en bloemen, een tweede vel papier werd er op gelegd en dat geheel werd door een pers gerold.

Na het persen kun je de kleur op het papier aanpassen door bijvoorbeeld de afbeelding in te kleuren met koperwater, deze kleur versterkt de afdruk, zodat hij intenser wordt.

Een andere techniek is om de compositie in kokend water te leggen en dat een uur zachtjes laten koken. Ook op deze manier krijg je een mooi eindresultaat. U ziet dat de afbeelding een blauwe achtergrond heeft: dit papier is gekookt in rode koolnat.

Een verrassende morgen werd het zeker! Een activiteit die zeker voor herhaling vatbaar is!

Janny

Rondleiding Afrikaanderwijk

Zaterdagmorgen 5 oktober j.l. zijn 10 belangstellenden met het OV afgereisd naar de Afrikaanderwijk. Daar stond gids en stadsambassadeur Margreet Rolink ons al op te wachten bij het Grondstoffenstation Afrikaanderplein. Dat is een multifunctioneel gebouwtje dat de markt schoonhoudt, werkgelegenheid creëert, natuur toevoegt, regenwater buffert en overgebleven groente en fruit aanbiedt. Op het dak is een pluktuin aangelegd.

Het is in samenwerking met de gebruikers ontworpen en gebouwd van hergebruikte materialen.

Na een korte wandeling over de grote - druk bezochte - markt met o.m. een ruim assortiment aan verse producten zoals groente, fruit en vis, werden enkele exotische winkels bezocht ... volop specerijen en allerhande producten, die wij in Nederland nog niet zo goed kennen.

Het was heerlijk weer en we hebben op het buitenterras bij een Turks restaurant koffie gedronken. Begin van de middag werd een kunstgalerie bezocht, gerund door een Roemeense dame. Daar wordt plaatselijke jeugd opgevangen, begeleid en bezig gehouden. Op de eerste verdieping konden wij hun creatieve werk bewonderen. Inmiddels hadden we trek gekregen en zijn gaan lunchen in een Marokkaans restaurant. Harirasoe, gekruide kip met groenten en ... frites. Alcohol is niet overal verkrijgbaar. De wijk is in de loop der jaren helemaal gerenoveerd en er is ca 30% nieuwbouw. De rails van het zgn. Moordenaartje is bewaard gebleven bij de herbestrating. Veel sociale initiatieven o.m. in wijkcentrum 't Klooster naast basisschool de Globetrotter. Tegenover de school zie je moderne sportvelden en een speeltuin. Het leven kan mooi zijn in deze sfeervolle volkswijk. Het was gezellig en leerzaam. Bedankt Margreet!

Jeanette Bot

Nieuwe zaalruimte en nieuwe namen

Na het bouwen, afgelopen zomer, van een nieuwe bergruimte in de tuin van onze pastorie volgde een bijna vanzelfsprekende vervolgstap: het renoveren van wat al sinds jaar en dag de 'Hobbyruimte' heette. Maar die naam dekte al lang niet meer de 'inhoud'. 'Opslagruimte' was de laatste jaren een meer passende benaming. Want met de toename van de verhuur van onze zalen en met de komst van HOWHulanda in ons kerkgebouw was de hobbyruimte één groot pakhuis geworden van tafels, stoelen, podiumdelen, muziekinstrumenten, koel- en vrieskasten, drank, schoonmaakmiddelen, kapstokken en kastruimte voor de Bloemendames, de kinderoppas, keukengerei, Vrouwen van Nu, de Bridgevereniging, etc. Kortom: bij tijd en wijle was er letterlijk geen doorkomen meer aan.

We hebben als College van Kerkrentmeesters gezocht naar allerlei maatregelen en oplossingen die maken dat de nieuwe opslagruimte voldoende ruimte biedt voor opslag, zodat we de hobbyruimte weer in ere konden herstellen. Maar onze vrienden van HOWH wilden ook graag meedenken over het toekomstige gebruik van de hobbyruimte. En zo hebben we met elkaar bedacht dat deze ruimte voor meerdere doelen gebruikt zal kunnen worden. Een ruimte waarin geknutseld en gekliederd kan worden door de kinderen, maar waar ook vergaderd zou kunnen worden.

Dit alles betekende echter wel dat we de ruimte grondig moesten gaan renoveren: nieuwe regelbare verlichtingspanelen aanbrengen, een pantry-keukenblok met warm en koud water aanbrengen, de plafonds aanhelen en alles schilderen. Ook hebben we decorpanelen rondom de radiatoren aangebracht en is er een groot beeldscherm opgehangen.

Het resultaat mag er zijn. Een sfeervolle ruimte waar we door de linoleumvloer lekker met allerlei activiteiten onze gang kunnen gaan. Samen met HOWH hebben we ook nagedacht over de kleuren van wanden en plafond.

We hebben gekozen voor een warme groene kleur als basis voor de ruimte met hier en daar wat zwarte sierelementen.

Al pratende vonden we de naam 'Hobbyruimte' eigenlijk niet meer de lading dekken.

En zo werd het idee geboren om de ruimte om te dopen tot '**De Groene Zaal**'. En toen vonden we het logisch om de 'Kleine Zaal' ook maar een kleurbenaming te geven. Die ruimte gaan we voortaan '**De Oranje Zaal**' noemen.

Het was bij elkaar wel weer een flinke klus waar een aantal collegeleden heel veel uren in heeft gestoken. Ook gemeenteleden van HOWHulanda hebben ons met raad en daad bijgestaan.

Veel dank aan Joost Trouw, Roel Moed en Paul Zuurveld. Dank ook aan Anjo Blaak voor zijn schilderwerk en ook Christiaan Zuurveld heeft ons weer enorm geholpen met het maken van de decorpanelen.

Ook willen we graag Janny van der Voort bedanken voor haar meedenken over de inrichting van de zaal.

Namens het College van Kerkrentmeesters,
Jan Luijendijk

In Zijn kracht gaan

In zijn kracht gaan is de titel van een artikel in het blad van Open Doors, de internationale organisatie die opkomt voor Christenen die te maken hebben met vervolging. Een thema wat voor ons nog steeds allemaal ver weg lijkt. Bedenk je wel dat het alleen maar toe neemt.

Daarom wordt er ook in onze kerk regelmatig voor deze geloofsgenoten gebeden. Bovendien zijn er ook mensen in ons land die vervolgd worden door eigen familie.

We weten iets over Afghanistan, waar de Taliban aan de macht zijn, waar veel van de gebouwen en huizen kapot zijn, waar vrouwen weinig mogen. Er zijn bijna 39 miljoen inwoners. Volgens de Taliban zijn er geen christenen in dit land. Open Doors gaat er van uit dat er enkele duizenden zijn. Maar liefst 42% van de inwoners leeft onder de armoedegrens. Onder hen zijn 2 miljoen weduwen, veel van deze vrouwen worden niet opgevangen door familie en staan er alleen voor. Van alle vrouwen is 27% onder de 15 jaar analfabeet.

Wij maken ons zorgen over de teruggang van vele kerken in Nederland, elke week sluiten er wel een paar kerken. Het is goed om ons te bedenken wie er regeert, wie er boven ons staat. Niet wij maken de kerk, God regeert zijn kerk, en zijn beloften houden stand. Daarom is het zo belangrijk dat we onze broers en zussen in de vervolgte kerk steunen met ons gebed, en met giften, en dat we zelf doorgaan het Evangelie te blijven verkondigen. We verkondigen het Evangelie in onze kerkdiensten, en ieder uur van de dag, voor onszelf, voor onze naasten, voor ieder die op ons pad komt. Laten we daarom iemand uit Afghanistan nazeggen: 'We laten de hoop nooit verstommen'. Als je hun verhalen leest en hoort kun je denken dat zij supergelovigen zijn, maar ze houden het alleen vol door Gods genade. Juist die genade daar mogen wij op vertrouwen, en er in ons gebed om vragen: God, geef ons uw kracht!!

Ons geloof wordt op de proef gesteld, dat is een feit, en het staat ook in de Bijbel, bijvoorbeeld in Jacobus 1 : 3 'Want u weet, wanneer uw geloof op de proef wordt gesteld, leidt dat tot standvastigheid.' We hebben elkaar en ons gebed nodig om standvastig te blijven in ons geloven. Op een vergadering laatst heb ik geopend met het helemaal voorlezen van Psalm 10. Een Psalm die in onze tijd heel anders klinkt, dan zeg 10 jaar geleden. Ik citeer u uit vers 12, 14 en 16: 'Sta op, Heer, hef uw hand, God, vergeet de armen niet. Toch ziet u de pijn en het verdriet, U merkt het op en weegt het in uw hand. De Heer is Koning voor eeuwig en altijd.' Dat is gaan in Zijn kracht!

Vrede en alle goeds,
Ds. Christi Bartelink

Breek de stilte voor vervolgte christenen!

Sta op tegen gewelddadige vervolging in Sub-Sahara Afrika, draag eraan bij dat zij met meer waardigheid en respect behandeld worden door:

- betere bescherming tegen militante aanvallen
- gerechtigheid door eerlijke rechtsvervolging van aanvallers
- herstel helpen brengen aan alle getroffen gemeenschappen.

Teken de petitie op www.opendoors.nl/petitie

De eredienst – kan en mag het anders?

Hoe verdelen we de rollen in de eredienst?

De eredienst kent een aantal basiselementen - zoals Bijbellezen, zingen en bidden. Ze zijn niet zomaar vaste elementen die we na elkaar uitvoeren, ze reageren op elkaar. Gods Woord en de woorden van mensen vormen een dialoog en dat maakt de liturgie levendig. Kun je als gemeente een eigen variatie aanbrengen? Kan en mag het anders, misschien beter? En hoe pak je dat dan goed aan?

In de kerk van de eerste eeuwen werden verschillende onderdelen van de liturgie door verschillende personen geleid. Door de eeuwen heen is de rolverdeling met enige regelmaat aan verandering onderhevig. Wil de eredienst echt door de gemeente gedragen zijn, dan is het mooi om taken te verdelen. Dat komt ook goed uit in de huidige kerk met een tekort aan voorgangers.

Onze hulp

'Onze hulp is in de Naam van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft' (Psalm 124:8), soms aangevuld met 'die trouw houdt tot in eeuwigheid' (Psalm 146:6) 'en niet laat varen het werk van zijn

handen' (Psalm 138:8).

Zo klinkt vaak de 'aftrap' van de eredienst. Meestal worden die woorden door de voorganger van dienst uitgesproken, en lijkt het erop dat die woorden aan deze persoon zijn voorbehouden. Toch is dat niet zo.

Daarnaast zien we in sommige vormen van liturgie aan het begin van de dienst van het Woord of aan het begin van de dienst van de Tafel ineens een groet (meestal in wissel-spraak) tussen de voorganger en de gemeente: 'De Heer zij met u' - 'Ook met u zij de Heer'. Waarom staat zo'n begroeting midden in de dienst?

En als de voorganger pas dan de gemeente begroet, kan er dan ook aan het begin van de dienst een andere rolverdeling zijn?

Eigen rol in de liturgie

Hoewel er veel lokale variatie was, zien we in de kerk van de eerste eeuwen dat de diakonos (diaken), presbyteros (ouderling) en

episkopos (bisschop) ieder hun eigen rol in de liturgie hadden. Verschillende onderdelen van de liturgie werden door verschillende personen geleid. De uitleg van de Schriften en de eucharistie bijvoorbeeld door de bisschop, de taken eromheen door de andere ambtsdragers en gemeenteleden, waarbij de ambten hun onderscheiden rollen hadden. Daar kwam bij dat de uitleg van het Woord werd bijgewoond door de catechumenen ('catechisanten') die daarna werden 'weggezonden', en pas na hun doop in de paasnacht deelnamen aan het deel van de dienst waarin de eucharistie werd gevierd. Dat betekent dat de samenstelling van de deelnemers bij die twee hoofdonderdelen verschillend was, waardoor een nieuwe groet gepast was.

Klassiek gereformeerd

Eeuwen later vinden we in een totaal andere context, namelijk in de Gereformeerde Kerk in de Republiek der Verenigde Nederlanden, tot diep in de 19e eeuw de praktijk dat een voorlezer de door de predikant opgegeven lezing uit de Bijbel las en de predikant pas binnenkwam voor het 'grote gebed', de preek en de zegen, beginnend met de apostolische groet. Ook hier zien we dat de predikant in de rol werd gezet waarvoor hij was geordineerd ('gewijd'): de verkondiging van het Woord en het geven van de zegen in Gods naam. En hij ging voor in de gebeden. Het overige deel van de kerkdienst werd mede gedragen door gemeenteleden, ouderlingen of een voorlezer.

Anno nu

Door de tijden heen is de eredienst in veel kerken zo gegroeid dat de rol van de voorganger door de hele dienst centraal is

geworden, ondanks dat de Reformatie voor ogen had om de gemeente weer 'terug te geven' aan de gemeente.

Feitelijk is deze participatie van de gemeente in veel gevallen gereduceerd tot alleen het (psalm)zingen. De Liturgische Beweging in de

20e eeuw heeft getracht de gemeente weer actiever te maken door lectoren, diakenen en de cantor ieder een eigen rol te geven.

Daarmee wordt niet een bevoegdheid bij de predikant weggehaald, maar wordt de predikant als professional juist meer in haar (of zijn) kracht gezet: ze kan zich richten op waar ze voor is geroepen als dienaar des Woords.

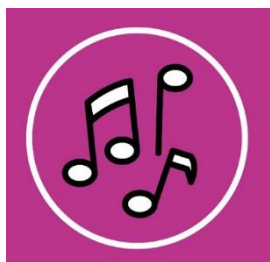
Verplichtingen

Dit voornemen van de Liturgische Beweging is in veel kerkplekken weer tenietgedaan doordat vrijwilligers zich in een krimpende kerk niet willen binden aan al te veel vaste verplichtingen in de zondagse dienst. Er zijn voorbeelden dat de ouderling tevens lector, collectant en wel-komstcommissie is. Hoe goed bedoeld ook, eigenlijk is het een zwakgebod. De liturgie is in alle tradities van de Reformatie door de gemeente als geheel gedragen en de predikant is, met alle respect, niet bedoeld om als betaalde kracht de gaten te vullen die de gemeente laat liggen.

Uit de praktijk

Hetty Brederoo, Lutherse Gemeente Utrecht-Zeist:

"In de Evangelisch-Lutherse Kerk wordt een behoorlijk vaste orde van dienst gebruikt. Er is vrijwel altijd een lector die de eerste twee bijbellezingen doet. De predikant doet zelf de evangelielezing.

Verder zit in de muziek een grote bijdrage van anderen. Zo is er een belangrijke rol weggelegd voor de organist die niet alleen de gemeente begeleidt maar ook met zorg stukken uitkiest die voor en na de dienst, bij de collecte en na de preek gespeeld worden. In Utrecht hebben we ook voorzangers die een rol hebben bij de muziek bij het avondmaal, en bijvoorbeeld van het gezongen kyrie en gloria de eerste regels zingen, waarna de gemeente instemt. Ook in de bemoediging is sprake van beurtspraak

tussen voorzanger en gemeente. De gemeente participeert in de gezongen onderdelen van de liturgie."

Hoe kan het ook?

Wil de eredienst echt door de gemeente gedragen zijn, en daarmee de voorganger in haar of zijn rol ook, dan is het mooi om taken te verdelen. De predikant is immers niet de beroepsgelovige: alle gemeenteleden zijn gelovigen die kunnen bidden en bijbellezen. De predikant legt de Schriften vervolgens uit en past die toe.

Zo kan de ouderling het 'Onze hulp' en het drempelgebed uitspreken. De diaken, met een zorgende taak voor de samenleving, het Kyriegebed, de lector de bijbellezing.

Dat is temeer een mooie vorm omdat de lezing van de Schriften en de uitleg ervan dan niet door een en dezelfde stem klinken.

Het hoeven niet alleen ambtsdragers te zijn die een actieve rol hebben in de dienst. Leden van de rouwgroep kunnen de afkondiging van overlijden van een gemeentelid doen. Leden van de gebedsgroep kunnen in overleg met de voorganger de gebeden mee vormgeven. Structureel, zodat de hele gemeente routine krijgt in het vormgeven van de liturgie. Ik vind dat wel een mooi plaatje in een kerk waar een tekort aan voorgangers is, of in gemeenten waar veel gastvoorgangers elkaar afwisselen: een liturgie die in al haar creativiteit en rijkdom gedragen wordt door de gemeente als geheel. Een liturgie gebaseerd op de gaven en krachten die in de gemeente aanwezig zijn.

Martin Koster, ambulant predikant in Sassenheim:

“In de Hoeksteen in Capelle aan den IJssel, mijn tweede gemeente, bedacht ik met de ‘werkgroep levendige kerkdiensten’ de KeuzeKerkdiensten: behalve de kinderen gingen ook de volwassen gemeenteleden naar hun eigen ‘verwerking’ van de Schriftlezing. Die verschillende verwerkingen werden door gemeenteleden geleid. Die KeuzeKerkdiensten nam ik mee naar mijn volgende gemeente, de Regenboogkerk in Honselersdijk. Daar zijn we ook begonnen om een kind het aanvangswoord te laten spreken, na stilte en bemoediging. En ook in de Bosbeskapel in Den Haag, mijn laatste gemeente, hielden we Keuzekerkdiensten. Daar had met name de jongere generatie een rol in. In die gemeente voerden we ook een ritueel in dat ik meemaakte in Reykjavik, om het moment van aanvang van de eredienst te markeren. De ouderling van dienst heet ieder welkom en kondigt daarna stilte aan. Zodra de organist het orgelspel inzet, gaat de gemeente staan. De lector of diaken draagt dan het licht (een grote kaars) aan. Daarna spreekt de ouderling, in samenspraak met de gemeente, de bemoediging en het drempelgebed. In Sassenheim dragen ook kinderen brood en wijn aan bij het vieren van het avondmaal. Ik vind dat altijd weer ontroerend.”

Dr. Oane Reitsma

Predikant protestantse gemeente Hilversum & medewerker Eredienst en Kerkmuziek dienstenorganisatie

Bron: Nieuwsbrief PKN

Berichten van de diaconie**Opbrengst collectes ‘Logeerhuis De Buren’ in Rotterdam**

Van 4 augustus t/m 29 september was de derde collecte bestemd voor Logeerhuis De Buren in Rotterdam. De totale opbrengst bedraagt € 585,70. Een schitterend bedrag waarvoor heel hartelijk bedankt!

De collectedoelen in de komende weken:**Zondag 3 november: Zending Ghana**

Ghana is een overwegend christelijk land, maar in het droge noorden zijn christenen in de minderheid. Vooral in de afgelegen dorpen is het leven een uitdaging, met slechte wegen en tekort aan schoon drinkwater en elektra.

Kerken in Noord-Ghana leiden sterke voorgangers op, die de uitdagingen van hun leefomgeving begrijpen en de mensen kunnen ondersteunen. Ook leren kinderen, met behulp van de Bijbel, lezen in eigen taal. Dit is voor hen een manier om beter mee te komen op school en zo uit de armoede te ontsnappen.

Zondag 10 november: Dankdag & Heilig Avondmaal, Werelddiaconaat Myanmar

In het door conflict geteisterde Myanmar helpt Kerk in Actie kwetsbare groepen om in hun levensonderhoud te voorzien. In tien dorpen verwerken jongeren tussen de 18 en 35 jaar landbouwgewassen tot consumentenproducten. De jongeren verbouwen bijvoorbeeld pinda's om deze tot olie te verwerken, of drogen gember om te verkopen.

Hierdoor groeit hun inkomen en kunnen zij een zelfstandig bestaan opbouwen. De lokale partner van Kerk in Actie ondersteunt deze jongeren met trainingen en kleinschalige leningen. De 3^e collecte is deze zondag voor **Mercy Ships**, dit is het vaste 3e collectedoel bij de Avondmaalszondagen.

**kerk
in actie**

Zondag 24 november: Eeuwigheidszondag, PKN Pastoraat

Pastoraat is omzien naar elkaar, aandacht geven aan de ander vanuit geloof, hoop en liefde. Voor mensen in de gemeente én voor mensen daarbuiten, zoals in ziekenhuizen, op Schiphol, in gevangenis of bij het leger. De Protestantse Kerk ondersteunt allerlei vormen van pastoraat buiten de kerk. Voor mensen in ziekenhuizen en verpleeghuizen is de eindigheid van het leven een belangrijk thema. Aandacht geven, een luisterend oor en woorden van troost en bemoediging kunnen voor hen veel verschil maken.

3^e collectedoel t/m 24 november: ons Actieland Moldavië

Lees er alles over in het vorige kerkblad.

Fruit-inzameling voor Dankdag, zondag 10 november

Woensdag 6 november is het *Dankdag voor gewas en arbeid*. We staan hierbij stil in de dienst op zondag 10 november.

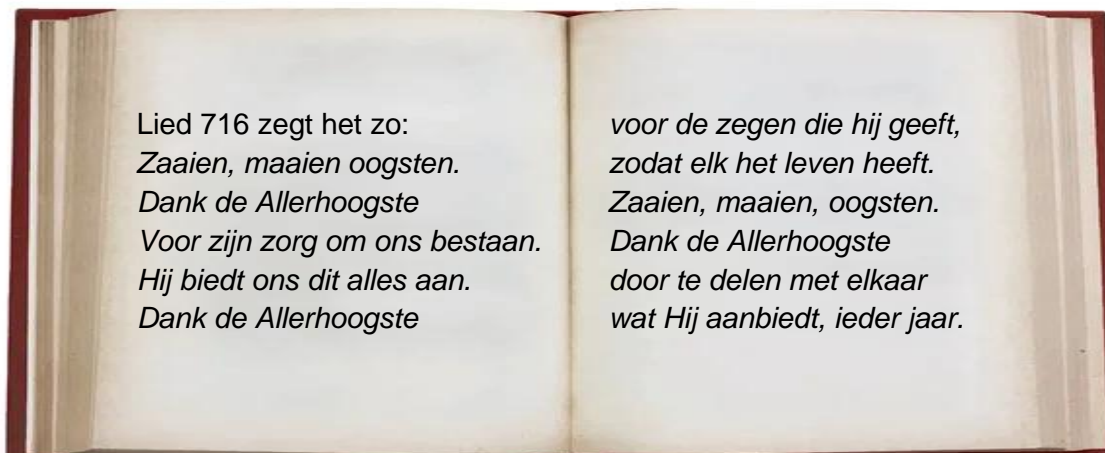
De diaconie nodigt u uit om deze zondag **vers fruit** mee te brengen naar de kerk, er staan manden of kratten klaar om het fruit in te verzamelen.

Maandagochtend 11 november wordt het naar De Voedselbank gebracht. Fruit is niet goedkoop, mensen die weinig te besteden hebben kunnen dit vaak niet betalen. Het zou mooi zijn als wij hier, op deze dag, een steentje aan bij kunnen dragen.

Wij vragen u om **hard fruit**, denk bijvoorbeeld aan appels, peren, sinaasappels en ananas.

Alvast heel hartelijk bedankt!

Voedselbank

Zaterdag 2 november ontvangen wij graag verzorgingsproducten zoals shampoo, douchefris, (kinder-)tandpasta en (kinder-)tandenborstels, groente in blik of pot, ontbijtkoek, crackers en alles wat langer houdbaar is. Alles kunt u inleveren tussen 11 en 12 uur bij de ingang van de Kerk aan de Maas.

Gezamenlijke lunch

Op **zaterdag 9 november** wordt er weer een gezamenlijke lunch geserveerd door de beide diaconieën. Om 13 uur wordt u verwacht in de grote zaal van de Kerk aan de Maas. Wij hopen weer op een gezellig samenzijn. U kunt zich vóór **3 november** opgeven bij Arja van Wingerden en Marjan Geelhoed. U komt toch ook?

Uit de andere SARI-kerken

In de andere kerken worden gespreksgroepen en cursussen aangeboden die ook voor de gemeentelieden van Bolnes toegankelijk zijn.

Toerustingsavond 'Zingeving en ouderdom'

Op **woensdag 13 november** om 19.30 uur wordt in de Christus is Koning Kerk, uitgaande vanuit de Pastorale Raad, een toerustingsmoment gehouden. Het onderwerp is: 'Zingeving en ouderdom'.

Spreker is die avond ds. Alette Zeeman, geestelijk verzorger van Reijerheem en 't Ronde Sant. Ds. Gerard van de Wetering zal de avond openen.

Niet alleen ouderlingen en diakenen, maar ieder die ouderen bezoekt of belangstelling heeft voor dit onderwerp in de SARI-kerken wordt hiervoor hartelijk uitgenodigd. We willen de avond interactief invullen zodat we ook van elkaar kunnen leren.

We willen de bijeenkomst sluiten rond 21.30 uur.

Namens de Pastorale Raad van de Christus is Koning Kerk,
Leni Nugteren en Hans Blok

Najaarsconcert COV Ridderkerk 16 november 2024

Van harte nodigen wij u uit ons Najaarsconcert bij te wonen in de Levensbron te Ridderkerk.

Uitgevoerd worden de volgende koorwerken:

- Cantate BWV 10 "Meine Seele erhebt den Herrn"- J.S. Bach (1685 - 1750). Een cantate met de lofzang van Maria als inhoud. Deze cantate wordt zelden ten gehore gebracht door oratoriumverenigingen.
- Chandosanthem My song shall be alway - G. F. Handel (1685 - 1759). Een heerlijk werk van Handel met prachtige melodieën voor koor en solisten. Een lust voor het oor.
- Nelson Messe - J. Haydn (1732 - 1809). Een geweldig werk met de typische Haydnklanken, waarbij heel veel gevraagd wordt van het koor.

Solisten: Sae-jeong Kim (sopraan), Esther Kuiper (alt), Jan-Willem Schaafsma (tenor), Joep van Geffen (bas)

Medewerking van Orkest Naska

Dirigent: André Vis

Aanvang om 14.30 uur, kaarten kosten € 22,00, kinderen t/m 15 jaar gratis.

U kunt kaarten reserveren via secretaris@covridderkerk.nl of rechtstreeks bij Rien Verwijs. Kaarten zijn ook verkrijgbaar aan de zaal van de kerk. Betalen mogelijk per QR code of pin.

Met hartelijke groet, Rien Verwijs

Zondagavondzang in de Bethelkerk

Het Bethelkerkkoor nodigt u uit voor de zondagavondzang op 17 november om 19.30 uur in de Bethelkerk. De avondzang staat onder leiding van Wim de Penning. De organist van deze avond is Bert Kruis. Hoewel het kerkelijk jaar nog niet ten einde is willen wij in deze zondagavondzang met zang en orgel hen herdenken die ons zijn voorgedaan. We sluiten de avond af met het lied 'De Heilige Stad'.

De toegang is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte voor bestrijding van de kosten. Informatie over de zondagavondzang en over ons koor vindt u ook op www.bethelkerkkoor.nl.

Graag tot ziens in de Bethelkerk, Ries Knook

Visafslag Stellendam in beeld bij PCOB

De PCOB houdt op 30 oktober weer haar maandelijkse bijeenkomst in de Christus is Koning Kerk. Dit keer is Bram Breederveld te gast. Hij is een oud-medewerker van de visafslag in Stellendam.

De visafslag neemt een belangrijke plaats in bij de verwerking en verhandeling van de gevangen vis. Jaarlijks wordt hier meer dan duizend ton vis en garnalen aangevoerd en verwerkt. In de loop der tijd is er heel wat veranderd. Breederveld kan er enthousiast over vertellen.

De bijeenkomst begint om 14.00 uur. Iedereen is welkom, ook leden van de ANBO en niet-leden. Wel wordt een kleine vergoeding gevraagd voor de gemaakte kosten. Wie lid is van de PCOB of ANBO betaalt € 3,00 toegang, niet-leden € 5,00 inclusief koffie of thee.

Wilt u er meer van weten? Kom dan op 30 oktober naar de maandelijkse bijeenkomst van de PCOB in de Christus is Koning Kerk aan de Juliana van Stolbergstraat 44.

Graag tot ziens,
Lida Saaij

Advertentie

Els de Zanger
Uitvaartbegeleiding
inspiratie voor uw uitvaart

06 – 57 44 78 42 | www.elsdezanger.nl

JOP

In november is er nevendienst op 3 november en op 24 november. Daarna begint de Adventstijd en is er op 1 december en op 25 december nevendienst.

De dag voor Kerst is er weer een Kerstherberg, daar lees je in de volgende Kerk aan de Maas meer over. Zijn jullie er weer bij?!

Op de foto zie je de opening van de Kerstherberg van vorig jaar, jullie mochten hem openen samen met de burgemeester.

Jullie herinneren je vast nog wel van vorig jaar dat er weer van alles te knutselen is, dat is er dit jaar ook weer, net als de kerstpubquiz, waar jullie ook aan mee kunnen doen.

Er is nog meer, maar dat lees je later wel!

Femke en Janny

De leukste bladzijde

Een boom in herfstkleuren

Zoek mooi gekleurde bladeren in verschillende kleuren en laat ze drogen. Teken een boomstam of knip er een van bruin papier en maak de kruin met de gedroogde bladeren. Leg de bladeren in een mooie vorm en plak ze met knutsellijm vast.

Nu heb je een prachtige boom in herfstkleuren om op te hangen of weg te geven.

Dit idee komt van de website; juf-milou.nl

Een snelle viscurry!

400 gr witvis, 1 gesnipperde ui, 2 teentjes fijngehakte knoflook, plantaardige olie, 1 pakje Thaise gele currypasta, 400 gr pompoenblokjes met schil, 1 blik (à 400 gr) cherrytomaten, 1 blikje (à 200 gr) kokosmelk, 1 flinke hand verse boerenkool, citroensap en/of zwarte peper

Haal de vis een uurtje voordat je gaat koken uit de diepvries zodat het iets kan ontdooien. Je kunt het daarna makkelijk in grove stukken snijden met een scherp mes. Zet een hapjes- of braadpan op het vuur en fruit de ui en knoflook 5 minuten in 2 eetlepels olie.

Voeg halverwege de currypasta toe en bak deze mee op middellaag vuur. Roer de pompoenblokjes erdoor en bak een paar minuten mee. Schenk daarna de inhoud van de blikjes cherrytomaten en kokosmelk in de pan. Laat 10 minuten pruttelen zonder deksel.

Snijd ondertussen de vis in grove blokjes en roer deze door de curry, laat nog 5 minuten pruttelen tot de vis net is gegaard. Roer op het laatst de boerenkool erdoor en laat nog een paar minuten pruttelen. Proef de saus en breng optioneel nog verder op smaak met citroensap en/of zwarte peper. Serveer de snelle viscurry met de rijst en optioneel wat fijngehakte koriander.

(recept van de website; fransescakookt.nl)

Mopjes

Jan zegt: "Altijd als ik op reis ga, doe ik de nacht ervoor geen oog dicht."

Waarop zijn vriend zegt: "Waarom ga je dan niet gewoon een dagje eerder?"

Er staat een man midden op een kruispunt. Hij vraagt aan een automobilist:

"Hoe kom ik het snelst bij het ziekenhuis?"

Deze antwoordt: "Gewoon hier blijven staan!"

Klant in een restaurant: "Ober, dit gerecht is echt niet te eten!"

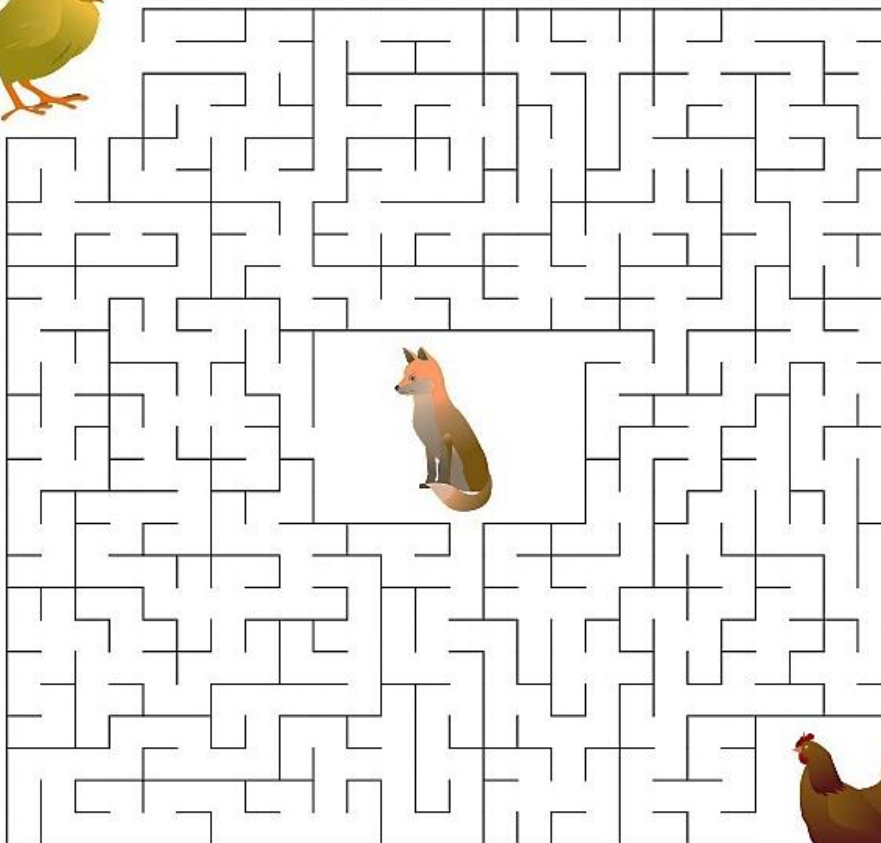
Ober: "Maar meneer, waarom heeft u het dan besteld?"

Een man moet voor de rechter komen. Aan het einde van de zitting zegt de rechter: "Er zijn niet genoeg bewijzen dat jij die diamanten hebt gestolen. Je bent vrij om te gaan.

"Oh, wat fijn, zegt de man, 'en mag ik de diamanten houden dan?"

Antwoord vraag over de aapjes: 3 minuten.
1 aap eet 1 banaan in 3 minuten dus honderd apen
kunnen elk 1 banaan eten in 3 minuten.

Als 3 apen 3 bananen kunnen eten in 3 minuten. Hoe lang duurt het dan voor 100 apen 100 bananen eten?

Doolhof

(Bron: vecteezy.com)

Hoe komt het kuikentje bij de kip, zonder langs de wolf te lopen?

Contactpersonen Protestantse Gemeente te Bolnes

Pastor / Kerkelijk werker	Vacant	
Voorzitter Kerkenraad	Dhr. H.P. (Henk) den Breejen e-mail: voorzitter@pgbolnes.nl	010-4790357
Scriba	Mw. W. (Wil) Wendrich e-mail: scriba@pgbolnes.nl	0180-487050
Voorzitter C.v.K.	Dhr. J. (Jan) Luijendijk	0180-416731
Penningmeester C.v.K.	Dhr. J. (Joost) Trouw e-mail: jtrouw@hetnet.nl	0180-415062
Voorzitter Diaconie	Mw. M. (Marjon) Koers - Hoogendijk e-mail: marjonhoogendijk@hotmail.com	06-22319542
Penningmeester Diaconie	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: maritleertouwer@hotmail.com	0180-416546 06-27212389
Contactpersoon W.E.D.	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Jeugd	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Kerk en Israël	Dhr. P. (Peter) van der Graaf	0180-413859
Coördinator zalenverhuur	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: beheer@pgbolnes.nl	0180-416546 06-27212389
Kerk aan de Maas	Dhr. B. (Bas) Geelhoed e-mail: basgeelhoed52@gmail.com	0180-413552
Ouderenvervoer en Preekvoorziening	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Contactpersoon Beeld & Geluid	Dhr. P. (Paul) van der Voort e-mail: beamerteam.pgbolnes@gmail.com	06-48088604
Coördinatie kosten en Kerkelijk Bureau	Mw. W. (Winy) van der Pijl e-mail: winyvanderpijl@outlook.com	0180-410008 06-29030652

Adresgegevens & website

Protestantse Gemeente te Bolnes, Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk
0180-418508 www.pgbolnes.nl

Bestellen collectebonnen

Dhr. J. (Joost) Trouw, tel. 0180-415062 Mw. A.E. (Annemarie) Tamerius, tel. 0180-416135
ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes

Bankrekeningnummers

Kerk ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes
Diaconie Rabobank NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes
ANBI PG te Bolnes RSIN 824137528 ANBI Diaconie PG te Bolnes RSIN 824137590

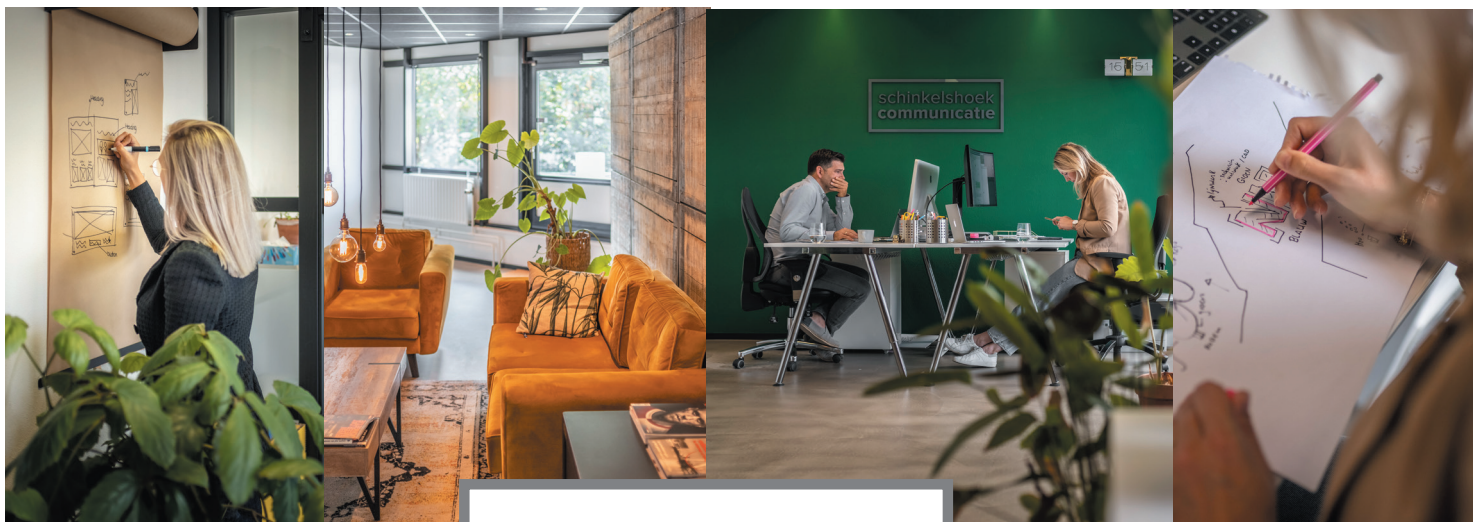
Vertrouwenspersonen

Dhr. R. Barnard, r.e.barnard@kpnmail.nl, 06-53519388 / 0180-427682
Mevr. C. Jongenotter, 06-22980804

Leertouwer

financiële diensten

- JAARREKENING
- BELASTINGEN
- COMMERCIËEL ADVIES

schinkelshoek
communicatie

marketingconcepten | vormgeving | producties

Kérastase Kapper

Haarmode Meyer

Creativiteit in actuele haarmode

**Dames op afspraak
Heren zonder afspraak**

Amerstraat 32
Winkelcentrum Bolnes-Zuid
0180 - 411830

KÉRASTASE
PARIS

WERELDWINKEL
de fairtrade cadeauwinkel

Wereldwinkel Ridderkerk | Dillenburgplein 50
www.wereldwinkelridderkerk.nl

Autobedrijf Van Splunder
Ridderkerk